

BIBSYS-konsortiet – Agenda

Oppdatert: 12. februar 2021

Til: Styret for BIBSYS-konsortiet

Fra: Unit/Sekretariatet

Sakliste styremøte i BIBSYS-konsortiet 19. februar 2021

Sted: Nettmøte

Dato: 19. februar 2021

Tid: 12.00 – 15.00

BIB-2021/01 Konstituering av møtet

Referat fra møte i Styret for BIBSYS-konsortiet 14. desember 2020 ligger vedlagt. Godkjenning av referat tas i møtet.

BIB-2021/02 Strukturendring i Unit

Muntlig orientering

BIB-2021/03 Styringsmodell og Styret for BIBSYS-konsortiet sin rolle

Muntlig orientering

BIB-2021/04 Endringer i databehandleravtalen

Sakspapir vedlagt

BIB-2021/05 Årsrapport 2020 og årsplan for 2021 for Alma-faggruppene

Sakspapir vedlagt

BIB-2021/06 Nytt medlem i faggruppe for Resource Management

Sakspapir vedlagt

BIB-2021/07 Årsrapport 2020

Sakspapir vedlagt

BIB-2021/08 Budsjett og planer 2021

Sakspapir vedlagt

BIB-2021/09 Veien videre - plattform for bibliotekstjenester

Sakspapir vedlagt

BIB-2021/10 Møtedatoer 2021

-

BIB-2021/11 Eventuelt

-

1/20

Utkast - Referat fra møte i Styret for BIBSYS-konsortiet 14.12.2020

Møte	1/2020	
Dato	14.12.2020	
Tid	Kl. 13-15	
Sted	Videomøte	
Medlemmer		
<i>Til stede</i>	Hanne Graver Møvig (UiO) Mariann Løkse (UiT) Johan Jørgensen (NMH) Gro Heidi Råmunddal (VVHF)	Sølvi Karlsen (NTNU) Rune Sørødal (UIS) Hanne Tvette (NIBIO) Hege Stensrud Høsøien (NB)
<i>Ikke til stede</i>		
Unit	Frode Arntsen Asbjørn Risan	Gro-Anita Mortensen
Merknader	Ingen	

For utdypende informasjon til referatet, se presentasjon (PDF) fra møtet lagret på styrets Teams-område.

Sak	Tema	Sakstype
1/20	Konstituering av styret – valg av leder	B-sak
	<p>I Rammeverk for den tjenestestyingsmodellen som er besluttet av Digitaliseringsstyret, med hhv Fagutvalg for forskning (strategiske beslutninger ift fremtidige behov) og Tjenesteråd for forskning (forvaltning av eksisterende tjenester) er styret for BIBSYS-konsortiet på nivå under Tjenesterådet og forholder seg formelt til dette i prinsipielle saker. For saker som gjelder den løpende forvaltning av BIBSYS-konsortiet forholder styret seg formelt til avdeling for forskningstjenester i Unit. Det ble gjennomført en presentasjonsrunde. Unit foreslo Sølvi Karlsen (NTNU) som leder.</p> <p>Kommentarer fra Styret:</p> <p>Fint med en leder fra BOTT-bibliotekene. Koblingen mellom samlinger og digitale tjenester som Sølvi Karlsen representerer, er svært relevant.</p>	
	<p>Vedtak:</p> <p>Sølvi Karlsen velges enstemmig som leder av styret for BIBSYS-konsortiet.</p>	
2/20	Godkjenning av dagsorden	B-sak
	Ingen merknader. Ingen saker til eventuelt.	
	<p>Vedtak:</p> <p>Dagsorden godkjennes. Tidligere referater fra Rådgivende gruppe for BIBSYS-konsortiet tas til orientering.</p>	

3-20	Rullering av medlemmer i faggrupper	B-sak
	<p>Unit orienterte om faggruppene med utgangspunkt i saksfremlegget, tidligere navn er arbeidsgrupper. De fire faggruppene har eksistert en stund. Man har rullering for å ikke skifte ut alle samtidig og sikre kontinuitet. Unit besvarte oppklarende spørsmål og det ble avdekket en uklarhet i saksdokumentet. Det framgikk ikke klart, men Ulla Nørgaard Oulie fortsetter i ny periode i Faggruppen for Akkvisisjon.</p> <p>Vedtak: Styret for BIBSYS-konsortiet ber om at de foreslåtte kandidatene tas opp i faggruppene fra 01.01.21.</p>	
4/20	Veikart 2021-2023 og overordnet leveranseplan for 2021	D-sak
	<p>Presentasjon v/ Gro Anita Mortensen og Asbjørn Risan (Unit) med utgangspunkt i saksfremlegget.</p> <p>Kommentarer fra Styret:</p> <ul style="list-style-type: none">• Bra at teknisk gjeld er med på kartet og at man har fokus på det.• Nye katalogiseringsregler, RDA, fører til mer bruk av autoriteter, så her håper man at det nye entitetsregisteret kan utnyttes.• Autoritetsregister for korporasjon? Dette er med, men «innbakt» i person-entiteter.• Spørsmål om universell utforming også omfatter Alma. Fokuset er på sluttbrukertjenester, men man følger også opp Alma mot Ex Libris.• Utdype finansieringen rundt ny anskaffelse av biblioteksystem: Dette vet man først sikkert ved årsavslutning når regnskapet er avsluttet. Unit vil involvere Styret i anskaffelsen for å sikre en god prosess.	
	<p>Vedtak: Unit går videre med Veikart 2021-2023 og overordnet leveranseplan for 2021.</p>	
5/20	Budsjettforslag BIBSYS-konsortiet 2021	O-sak
	<p>Unit v/ Frode Arntsen og Gro Anita Mortensen orienterte. Det foreliggende er forslag til budsjett for BIBSYS-konsortiet. Endelig budsjett fastsettes etter årsavslutning 2020. Underforbruk i 2020 overføres til 2021 og det foreslås en videre avsetning til overføring i 2022.</p> <p>Kommentarer/spørsmål fra Styret:</p> <ul style="list-style-type: none">• Årsak til underforbruket ble forklart. «Reserven» i budsjettet er til prosessen vi skal inn i med nytt biblioteksystem.• Størrelsen på avsetningen og føringer fra departementet: Beløp som overføres er små, så departementet har ingen føringer.• Rapporteringsrutiner til Styret er i form av tertialrapportering.	
	<p>Vedtak: Styret tar saken til orientering med de kommentarer som framkom i møtet.</p>	
6/20	Møtedatoer for 2021	D-sak
	<p>Behovet for antall møter og hvordan fordelingen av møter skal være gjennom året, ble diskutert.</p>	

	<p>Kommentar fra Styret:</p> <ul style="list-style-type: none">• Det bør stå i sakspapirene hva man vil at Styret skal ta stilling til/behandle.• Sakene som presenteres for styret bør formuleres slik at det tydelig framgår hva styret skal ta stilling til i saken. <p>Vedtak: Styret har møter fire ganger i året, og møtene knyttes til årsrapportering/ tertialrapportering. Unit sender Doodle med forslag til møtedatoer snarest.</p>
	Eventuelt
	Ingen saker til eventuelt.

Vedlegg:

- Presentasjon(er) vist i møtet (PDF)

BIBSYS-konsortiet – Saksdokument

Oppdatert: 12. februar 2021

Til: Styret for BIBSYS-konsortiet

Fra: Unit/Sekretariatet

BIB-2021/04 Endring i databehandleravtale

Bakgrunn

I forbindelse med Schrems II -dommen som falt i juli 2020 har Unit gjennomført en kartlegging av hvilke eventuelle konsekvenser dette har knyttet til bibliotek-tjenestene. Dommen innebærer at overføringsgrunnlaget Privacy Shield ikke er gyldig.

Ny funksjonalitet i Oria benytter søkehistorikken på en ny måte som gir mer funksjonalitet til sluttbruker. Databehandleravtalen oppdateres for å tydeliggjøre dette.

Punkt 2.3 i Databehandleravtalens hoveddokument gir konsortiets styringsgruppe myndighet til å godkjenne endringer i databehandleravtalen på vegne av konsortiet.

Vurdering

Shrems II

Unit har sjekket tilleggsintegrasjonene med eksterne 3. parter som er spesifisert i databehandleravtalene og personvernerklæringene.

Av disse er statistikkinnhenting gjennom Google Analytics nevnt med utgangspunkt i Privacy Shield. De dataene som lagres er filtrert gjennom en lokalt driftet proxy-løsning slik at de ikke inneholder persondata. Dataoverføringsgrunnlag via Privacy Shield er dermed ikke relevant i denne integrasjonen.

Det foreslås derfor at følgende endringer gjøres i kapittelet «Underleverandører» i vedlegget «Tjenestebeskrivelse – Oria»:

Eksisterende tekst	Ny tekst
Tjenesten anvender Google Analytics for å analysere trafikk knyttet til brukers ipadresse. IP-adresse blir anonymisert før oversending til Google. Google Inc er et selskap registrert i USA, og er tilsluttet Privacy Shield.	Tjenesten anvender Google Analytics for å analysere trafikk knyttet til brukers ipadresse. IP-adresse blir anonymisert før oversending til Google.

Søkehistorikk

Søkehistorikken i Oria har tidligere vært knyttet til den aktive sesjonen. Nå vil søkehistorikken for påloggede brukere bli lagret (de siste 100 søkene) og brukerne vil få forslag i søkeboksen basert på søkehistorikken. Brukerne kan selv gå inn og slette søk fra søkehistorikken. Funksjonen kan aktiveres/deaktiveres på institusjonsnivå. Databehandleravtalen omtaler lagrede søk, men det foreslås et nytt punkt for å tydeliggjøre den nye funksjonaliteten.

Personvernerklæringen for Oria vil også bli oppdatert for å synliggjøre denne funksjonen.

Det foreslås derfor at følgende endringer gjøres i tabellen «Særegne brukerdata for Oria» i kapittelet «Registrerte persondata i tjenesten» i vedlegget «Tjenestebeskrivelse – Oria»:

	Eksisterende tekst	Ny tekst
Søkehistorikk	Nytt punkt	Tidligere utførte søk i tjenesten (søkehistorikk) lagres midlertidig (rullerende). Kan slettes av Bruker. Bruker kan i tillegg lagre disse permanent, og senere slette disse.
Lagrede søk	Tidligere utførte søk i tjenesten. Bruker kan lagre disse med navn og søkekriterier, og senere slette disse.	Tidligere utførte søk i tjenesten (lagrede søk). Bruker kan lagre disse med navn og søkekriterier, og senere slette disse.

Oppsummering

Schrems II-dommen innebærer behov for justering av databehandleravtalene og det anbefales at eksisterende databehandleravtale oppdateres som foreslått over.

Ny funksjonalitet knyttet til midlertidig lagring av søkehistorikk i Oria innebærer behov for justering av punktet for Lagrede søk som er spesifisert i eksisterende databehandleravtale.

Endringen føres inn i endringsprotokollen og konsortiet/behandlingsansvarlige varsles i henhold til gjeldende rutiner/prosedyre.

Forslag til vedtak

Styret aksepterer og godkjenner endringene i databehandleravtalen og endringene vil bli ført inn i endringsprotokollen.

BIBSYS-konsortiet – Saksdokument

Oppdatert: 12. februar 2021

Til: Styret for BIBSYS-konsortiet

Fra: Unit/Sekretariatet

BIB-2021/05 Årsmelding 2020 og årsplan 2021 for faggruppene for Alma

Vedlagt følger årsmelding 2020 og årsplan for 2021 for følgende faggrupper:

Faggruppen for Akkvisisjon

Faggruppen for Fulfillment

Faggruppen for Resource Management

Vedtak:

Styret for BIBSYS-konsortiet tar årsmelding og årsplanene til orientering.

Årsmelding for Arbeidsgruppen for Akkvisisjon 2020

Dato: 2020-12-08

Løpende oppgaver

- BIBSYS-konferansen 2020: gruppen hadde ett medlem med i programkomitéen. Gruppen hadde en egen sesjon på konferansen med Q & A rundt akkvisisjon, og en Mentimeter spørreundersøkelse, samt deltagelse på stand i pausene.
- Release Notes: vi har rullerende ansvarsfordeling for å forberede møte om release notes. Release Notes diskuteres på møte hver måned, og aktuelle saker publiseres på dok.unit.no.
- Idea Exchange: vi har fulgte med på saker for å vurdere om vi skal oppfordre konsortiet til å stemme på noen av dem. Dette gjøres månedlig i tilknytning til møtet om release notes.
- NERS: gruppa bidro ved å gå gjennom alle sakene i NERS, vurdere hvilke saker som var mest aktuelle for Akkvisisjon og lage prioritert liste som grunnlag for stemmegivningen.
- BIBSYS-forum: gruppa har fulgt med på diskusjoner i forumet for å eventuelt besvare spørsmål.

Prioriterte oppgaver for 2020

I årsplanen for 2020 hadde gruppen satt følgende saker som fokusområder:

- Arbeidsprosesser
- Dokumentasjon
- Kompetanseutvikling

Arbeidsprosesser

På området forbedre/forenkle arbeidsprosesser har gruppa bidratt til å få på plass automatisk overføring av lisensopplysninger for konsortieavtaler. Noen lisenser er klare til bruk i Alma. Dette er et prosjekt som vil gå over flere år. Gruppa har bidratt med forståelighet for bruker/sluttbruker.

Dokumentasjon

- Presentasjoner fra tidligere workshops (Akkvisisjon 2018 og Lisenser 2019) er publisert på Units nettsider. Disse kan fungere som eksempler på god arbeidsflyt innenfor henholdsvis budsjettarbeid og arbeid med lisenser.
- Veiledning om registrering av faktura med Excel ble publisert på Unit wiki i forbindelse med mini-webinar om samme tema.
- For alle mini-webinarer er det lagt ut presentasjoner på Units nettsider.

Kompetanseutvikling

Under BIBSYS-konferansen 2020 ble disse sesjonene holdt av personer fra gruppa:

- Fakturaer i ulike valutaer – utfordringer, tips og muligheter
- EDI og RTA. To veier fra bibliotek til leverandør – og tilbake igjen
- Akkvisisjon-timen

I Akkvisisjon-timen ble det foretatt en spørreundersøkelse som ga hint om hva som er spesielt vanskelig innen akkvisisjon i Alma. Dette ble brukt til å finne tema for høstens Zoom-møter. På grunn av korona ble muligheten til å drive digital opplæring svært aktuell.

Gruppens medlemmer holdt disse mini-webinarene via Zoom med deltakelse fra mange typer bibliotek i konsortiet:

Dato	Webinar	Ca antall deltagere
14. oktober	Enklere fakturaregistrering i Alma med Excel	54
11. november	Heftemottak – Predicted items (forhåndsdefinerte hefter)	74
2. desember	Jobbkjøring i Alma – forenkle tidkrevende manuelle prosesser	104

På initiativ fra Arbeidsgruppen for Akkvisisjon holdt Ex Libris en digital sesjon med tittel «DARA Overview and Q&A Session» for alle Alma-arbeidsgruppene. Ca 22 personer deltok.

Evaluering

Arbeidsgruppen har gjennomført en evaluering av seg selv i året som har gått.

- Hva fungerer bra i gruppen?
Samarbeidet fungerer godt og det er godt miljø i gruppen. Arbeidet med Release notes fungerer bra. Gruppens samlede kompetanse er et pluss. Gruppen ser ut over «egne» behov.
- Hva kan forbedres?
Rutine- og beste praksisbeskrivelser. Dette krever dialog med bibliotekene som ikke er med i arbeidsgruppen for å finne ut hvordan de bruker systemet. Mer samarbeid med andre arbeidsgrupper. Bedre tid til arbeidet (frikjøp av medlemmer eller enkeltmedlemmer?).
- Hvilken verdi får konsortiet?
Noen momenter: En mulighet til å påvirke systemet. Kompetansen fra «praktiserende» bibliotekarer gjør systemet bedre. Arbeidsgruppens medlemmer drar veksler på kolleger i egen institusjon. Funksjoner i Alma som er lite kjent kan løftes fram. Innlegg på BIBSYS-konferansen og mini-webinar er gode tilbud fra arbeidsgruppene. Nettverksbygging for de institusjonene som er med i arbeidsgruppen.

Årsplan for Arbeidsgruppen for Akkvisisjon 2021

Dato: 2020-12-08

Årets satsningsområder med en beskrivelse og tidsfrist er vist først. Gruppas faste oppgaver er listet under tabellen.

Satsningsområde	Mål	Tiltak	Ansvar	Frist
Utvikle kompetansen innen akkvisisjon	informere om lure tips og formidle ideer som er aktuelle for deltakerne i konsortiet	Bidra til å avholde BIBSYS-konferansen (fagdag). Holde presentasjoner der hvor vi har kompetansen selv	Alle	31. mars
Internt samarbeidsrom	samarbeide og ha mulighet til å følge opp aksjoner bedre	Opprette Unit Teams-rom	Leder	31. mars
Internt samarbeidsrom	samarbeide og følge opp aksjoner bedre	Flytte dokumenter fra nåværende HVL Sharepoint over til Unit Teams-rom	Alle	1. april
Internt samarbeidsrom	samarbeide og følge opp aksjoner bedre	Ta i bruk Teams planner	Alle	1. mai
Utvikle kompetansen innen akkvisisjon	informere om lure tips og formidle ideer som er aktuelle for deltakerne i konsortiet	Arrangere digitale mini-webinar (del av Units webinar-serie våren 2021), og enten holde presentasjonene selv eller skaffe andre bidragsytere	Alle	15. juni
Utvikle kompetansen innen akkvisisjon	informere om lure tips og formidle ideer som er aktuelle for deltakerne i konsortiet	Arrangere webinar/workshops e.l. høsten 2021, avhengig av valgt formidlingsform	Alle	31. des.
Den totale akkvisisjonsprosessen	Se på Akkvisisjon i et større perspektiv enn Alma for å forbedre	Avdekke hvilke omkringliggende systemer/prosesser utenfor Alma som har betydning for bibliotekenes anskaffelses-/innkjøpsprosess	Alle	31. des.
Den totale akkvisisjonsprosessen	Se på Akkvisisjon i et større perspektiv enn	Etablere tiltak basert på analyse. Det kan være kompetanseutvikling, mulige samarbeidsområder,	Alle	31. des.

	Alma for å forbedre	forbedringsområder eller lignende		
Områder som er felles for arbeidsgruppene	jobbe effektivt gjennom samarbeid	Avholde møte/mini-seminar om et tema som er felles for to eller flere arbeidsgrupper	Alle	31. des.
Gruppas egen kompetanse	Aktivt utvikle gruppa	Arrangere møte/kurs knyttet til intern kompetanseutvikling	Alle	31. des.

Faste/løpende oppgaver:

- Behandle spørsmål fra brukerne til gruppas epost akkvisisjon@unit.no
- Følge med på diskusjoner i BIBSYS Forum innen akkvisisjon (ukentlig) og evt. svare/veilede
- Gjennomgå Release notes (månedlig) for å produsere informasjon til konsortiet om nyttige nye funksjoner
- Vurdere forslag med mer enn tre stemmer i Idea Exchange (månedlig) for å foreslå saker konsortiet kan stemme fram
- Oppdatere veiledninger og annen dokumentasjon ved behov
- Prioritere saker som bør stemmes fram av konsortiet til NERS (årlig - mars/april)
- Foreslå sesjoner og program til BIBSYS-konferansen (årlig)
- Behandle saker fra konsortiets styre, Unit eller andre

Årsmelding for Arbeidsgruppa for Fulfillment 2020

Løpende oppgaver

- BIBSYS-konferansen 2020:
 - Gruppen hadde ett medlem med i programkomitéen.
 - Gruppen hadde en egen sesjon på konferansen med besvarelse av innsendte spørsmål, samt Q & A der deltagerne kunne stille spørsmål via appen Slido.
 - Flere av medlemmene i arbeidsgruppen deltok på andre sesjoner: 'Rota: automatisk lokalisering av bøker og artikler i fjernlånet', 'Brukerhåndtering i Alma', 'Sett- og jobbkjøring i Alma'.
 - Gruppen deltok på stand i pausene.
- Release Notes: vi har rullerende ansvarsfordeling for å lage oppsummering av hver release som publiseres internt på forum. Alle har ansvar for å sette seg inn i ny funksjonalitet. Release Notes diskuteres på møte hver måned, og aktuelle saker publiseres på dok.unit.no.
- Idea Exchange: vi har registrert saker og oppfordret konsortiet til å stemme, samt ved forespørsel lest gjennom idéer fra andre som ville ha gruppas mening før de registrerer en sak.
- NERS: gruppa bidro ved å gå gjennom alle sakene i NERS, vurdere hvilke saker som var mest aktuelle for Fulfillment og lage prioritert liste som grunnlag for stemmegivningen.
- BIBSYS-forum: gruppen har bidratt med innspill i diskusjoner og besvart spørsmål.

Prioriterte oppgaver for 2020

I årsplanen for 2020 hadde gruppen satt følgende saker som fokusområder:

- Fjernlån
- Wiki
- Brev

Fjernlån

Arbeidsgruppa har vært diskusjonspartner for Unit og bidratt med testing innen følgende områder:

- Opprette ny *rota template* for artikkelbestillinger, med tilhørende veiledning for hvordan benytte rota i fjernlån.
- Testing og utarbeidelse av veiledning for å sende artikkel digitalt (Ship Item Digitally)
- Deltatt på presentasjon av Rapido og Rapid ILL fra Ex Libris
- Arrangert tre webinar om fjernlån (se mer under 'Workshop og webinar').

Andre saker:

I forbindelse med utbruddet av korona og nedstengning av universitet og høgskolene, jobbet arbeidsgruppen med å få opprettet rutiner rundt hva som måtte gjøres i Alma når biblioteket ble stengt: forlenge utlånstid, stoppe purringer, stenge for fjernlån, stoppe bestillinger, utrede mulighet for digitalt fjernlån. Tilsvarende rutiner for åpning av bibliotekene. Dette resulterte i en rekke nye

veiledninger som ble lagt ut på dok.unit.no under overskriften [Rutiner for bibliotek i korona-perioden](#).

Gruppen var diskusjonspartner rundt muligheten for å sette opp Oria for søk kun i elektroniske ressurser i forbindelse med fysiske nedstenging av biblioteket.

Wiki

Planen for 2020 var å ta en fullstendig gjennomgang av eksisterende veiledninger på dok.unit.no. Denne oppgaven ble satt på vent fordi Unit planla overgang til TopDesk og nye muligheter for dokumentasjon og FAQ i løpet av 2020. Overgangen til TopDesk er forsinket og vil skje i 2021.

Brev

Gruppen har sendt ut spørreundersøkelse til konsortiet om hvilke behov institusjonene har rundt konfigurering og oppsett av brev. Tilbakemeldingene fra dette vil danne grunnlag for videre arbeid med brev i 2021.

Workshop og webinar

- Arbeidsgruppen arrangerte en heldags workshops i forbindelse med BIBSYS-konferansen i mars med 28 deltagere (fulltegnet).
- På grunn av korona ble alle videre planer om fysiske workshop satt på vent.
- Høsten 2020 startet gruppen planlegging av webinar via Zoom med aktuelle temaer innen Fulfillment. Vi har gjennomført tre webinar om fjernlån med til sammen ??? antall deltagere:

Dato	Webinar	Antall deltagere
28. oktober	Bruk av rota i fjernlån	121
4. november	Praktisk bruk av rota i fjernlån	122
25. november	Konfigurering av «Ikke fjernlån»	???

- Erfaringene og tilbakemeldingene fra webinarene har vært så positive at vi ønsker å fortsette med dette tilbudet i 2021.

Arbeidsform

Gruppen har hatt faste månedlige Teams-møter og ellers sporadiske nettmøter ved behov. Ingen fysiske møter i 2020.

Saker har blitt diskutert via e-post og diskusjoner i forumet.

Egnevaluering av gruppens arbeid

Oppsummering av medlemmenes egnevaluering:

Hva fungerer bra i gruppa?

Sammensetning av personer med ulike kompetanse fra ulike bibliotektyper gir god kompetanse i gruppen og bidrar til tverrinstitusjonelt samarbeid. Godt samarbeid og gode faglige diskusjoner i

gruppen. Nyttig med månedlig gjennomgang av Release Notes og testing av ny funksjonalitet ved behov.

Hva kan forbedres?

Gruppen kan bli flinkere å informere konsortiet om aktuelle saker og publisere hva vi jobber med (møtereferat og statusrapporter). Vanskelig for medlemmene å få prioritert arbeidsoppgaver for gruppa i en travel hverdag og litt uklart hva som forventes av tidsbruk. Bedre samarbeidsplattform etterlyses (Teams, Slack el.l).

Hvilken verdi får konsortiet ut av arbeidsgruppen?

Gruppen fungerer som bindeledd mellom Unit og BIBSYS-konsortiet. Medlemmene er spesialister innen Fulfillment og fungerer som fast test-gruppe for Unit. Gruppen tester ny funksjonalitet i praksis og kan gi råd til konsortiet. Gjennom presentasjoner, veiledninger og webinar bidrar gruppen til økt kompetanse for medlemmene i BIBSYS-konsortiet.

2021 - Årsplan for arbeidsgruppa for Fulfillment

Oppdatert: 2020-11-26

Oppgaver

Gruppen har både oppgaver som er løpende gjennom hele året og oppgaver som er tidsavgrensede.

Løpende oppgaver

- Release Notes (månedlig)
 - Følge med på hva som er nytt hver måned
 - Vurdere om det trengs endring i konfigurering på konsortienivå
 - Vurdere om det skal sendes informasjon eller anbefalinger til konsortiet
 - Månedens release diskuteres i månedlig Skype-møte
- Idea Exchange (løpende hele året)
 - Følge med på saker som er registrert og vurdere om vi skal sende ut oppfordringer til konsortiet om å avgi stemmer på relevante saker
 - Registrere nye saker ved behov
- NERS (årlig)
 - Bidra i arbeid med prioritering av saker som konsortiet skal avgi stemme til
- BIBSYS-konferansen (årlig)
 - Vurdere bidrag til konferansen fra arbeidsgruppa
 - Komme med forslag til sesjoner
- Behandle saker fra Rådgivende gruppe, BIBSYS eller andre
- Følge opp BIBSYS forum (ukentlig)

Fokusområder for 2021

- Fjernlån
- Brev
- Kompetanseheving

1. Fjernlån

- Artikkelfjernlån
 - Utrede muligheten for Rapid ILL for konsortiet
 - Copyright, ref.Kopinor / lisenser (felles forståelse av lisensene)
- Jobbe med en felles praksis for konfigurering av fjernlån
 - utlånstid, fornying og tilbakekalling (recall) av fjernlån
- Utrede fjernlånssamarbeid med andre land (Alma-bibliotek)

2. Brev

- Følge opp spørreundersøkelsen som ble foretatt høsten 2021 og iverksette tiltak basert på tilbakemeldinger.
- Forbedre standardtekst på de viktigste brevene og distribuere disse.

3. Kompetanseheving

- Fortsette det påbegynte webinar-serien med en rekke små eller store webinarer som øker kompetanse innen de fleste områder for fulfillment.
- Forbedre Wiki/veiledninger / FAQ
- Utrede muligheter for digitale workshops / møtepunkt
- Utrede ClousApps og Data Visualization

Arbeidsform

Internt diskusjonsforum på forum.bibsys.no evt. overgang til Teams

SharePoint

E-postliste fulfillment@unit.no

Nettmøter, minimum ett møte pr måned.

Arbeidsgruppe for Resource Management. Årsrapport 2020

Dato: 2020-12-09

Innledning

Arbeidsgruppe for Resource Management videreførte arbeidet fra 2019.

Gruppas arbeid og virksomhet.

Arbeidsgruppen har gjennom året arbeidet med å støtte og veilede medlemmer i konsortiet i bruk av katalogiseringsreglene og Resource Management-delen i Alma. Dette har vi gjort ved å bygge opp Verktøykassen for RDA-katalogisering, holde innlegg på BIBSYS-konferansen, gjennomgå og informere om Alma Release Notes, og ved å svare på innkomne spørsmål.

Det har blitt opprettet et Teams som brukes aktivt av gruppa for å lagre filer og diskutere saker. Vi trenger å utvikle Teams videre for å få brukt den til alt vi trenger. Foreløpig må vi bruke BIBSYS forum til å diskutere det meste når det gjelder veiledninger i tillegg til Teams.

Møter

Møtene har vært avholdt digitalt (skype eller teams). Det har vært avholdt månedlige møter om release notes. Andre saker som gruppa behandlet, ble diskutert i BIBSYS-forum og i digitale møter. Fra september har møtene vært avholdt ukentlig, hovedsakelig for å diskutere RDA-veiledninger og spørsmål fra brukerne.

Behandling av saker

Saker ble hovedsakelig behandlet i BIBSYS forum hvor arbeidsgruppa har et eget underforum som er tilgjengelig bare for medlemmene. Saker som ble diskutert i forumet ble også diskutert og oppsummert i møter. Målet har vært å gå over til Teams for å samle all vår aktivitet der, men vi har ikke funnet en tilfredsstillende måte å bruke Teams på til alle formål.

Innkomne saker

Innkomne spørsmål og forslag fra brukerne i konsortiet er behandlet og besvart. Ca. 15 saker har vært behandlet.

En sak fra Unit angående sletting av Brage-poster har vært diskutert og besvart.

På forespørsel fra Unit har arbeidsgruppa deltatt i forberedelser til avstemming om NERS-saker hvor gruppa har bidratt med å prioritere RM-saker.

Webinarer.

Det ble avholdt et webinar om ny Metadata Editor i Alma.

Alma Releases

Vi gikk gjennom Alma-releases etter hvert som de kom. Release notes ble gjennomgått og vurdert om det var noe som brukerne burde informeres særskilt om. De tingene vi vurderte som viktige å informere om, ble lagt i Unit Wiki og sendt melding om på katkont-lista.

BIBSYS-konferansen

Arbeidsgruppa har deltatt i planlegging av BIBSYS-konferansen for 2020 med forslag til sesjoner som bør avholdes innen Resource Management i Alma.

Vi hadde ansvar for flere sesjoner.

1. RDA i praksis. Ved Ane Grydeland, UiT og Hanna Elise Hansen, UiT
2. RIMMF - et katalogiseringsverktøy for å forstå RDA. Ved Johan Jørgensen, NMH
3. Metadatakvalitet i konsortiet. Dobbeltsesjon ved Unni Knutsen, UBO, i samarbeid med arbeidsgruppa.
4. Resource management-timen. Arbeidsgruppas sesjon for spørsmål og svar. Konferansedeltakerne hadde sendt inn spørsmål på forhånd og de ble besvart i sesjonen av medlemmene i arbeidsgruppa.

Verktøykasse for katalogisering

Denne verktøykassa blir ikke lenger vedlikeholdt, men finnes tilgjengelig for de som trenger å oppdatere poster som ble registrert etter de gamle reglene.

Verktøykasse for RDA-katalogisering

Ny verktøykasse for bruk av nye katalogiseringsregler, Resource Description and Access (RDA). Det er skrevet en del nye veiledninger, men det er også behov for flere. Arbeidet vil måtte fortsette i 2021. De enkelte veiledningene har vært fordelt til enkeltpersoner i gruppa for skriving. Alle veiledningene har vært diskutert i gruppa før publisering. Det er behov for løpende oppdatering av dem.

Unit Wiki

Under Tips og triks er det publisert en oversikt over ID-numre som brukes i Alma.

For øvrig har det vært mindre fokus på Alma-veiledningene (Unit Wiki).

Egenevaluering av arbeidsgruppa

Hva fungerer bra? Gruppa fungerer som et faglig miljø hvor faglig kompetanse utvikles til fordel for hele konsortiet. Gruppemedlemmene lærer av hverandre og formidler lærdommen videre gjennom veiledninger, besvarer brukerspørsmål, informerer om de viktigste sakene i release notes, etc.

Det er også bra at vi er i gang med faste ukentlige møter. Det hjelper med å holde tråden i sakene. Det er også en styrke at Anette Munthe har kommet inn som deltaker i gruppa.

Gjennomføring av de månedlige release-møtene hvor de enkelte medlemmene har ansvar for møtet, referat og publisering i Unit Wiki etter tur, har fungert godt.

Hva kan forbedres? Prioriteringer: Man kommer ofte i klem i forhold til det daglige arbeidet og får ikke satt av nok tid til arbeid i gruppa.

Framdrift i saker kan forbedres. De faste ukentlige møtene som startet i september, har vært nyttig for framdriften.

Verktøyene som brukes er for tungvinte og omstendelige.

Hva får konsortiet ut av arbeidsgruppas arbeid?

Gruppas veiledninger i Verktøykasse for RDA-katalogisering med praktiske anvisninger for registrering av materialtyper, tolkning av regler, etc., er uunnværlig for konsortiets medlemmer. Det samme kan sies om veiledninger i bruk av Alma i Unit Wiki.

Brukerne har anledning til å stille spørsmål direkte til gruppa. Gruppa fungerer også som støtte for Unit i supportsaker hvor Unit ikke kan svare selv eller hvor det er behov for faglige avklaringer som mangler i de eksisterende veiledningene.

Release notes: Konsortiet får gjennom gruppas gjennomgang av release notes en redigert "best of" som for mange vil være nyttig og arbeidsbesparende da disse ofte er lange og litt vanskelig forklart.

Arbeidsgruppa for Resource Management. Årsplan 2021

Løpende oppgaver

Alma Release Notes

Mål

Informere andre i konsortiet om aktuelle/viktige endringer på RM-feltet i Alma.

Tiltak

Gå gjennom release-notes fra Ex Libris. Gjennomføre møter for å diskutere hvilke saker vi mener er aktuelle for konsortiet.

Legge ut i Unit Wiki eller informere på katkont-lista om viktige saker.

Ansvar: Alle i gruppa på rundgang.

Start- og sluttdato: Følge Ex Libris Release schedule.

Verktøykasse for RDA-katalogisering (VFRK)

Mål

Sikre kvalitet på metadata i konsortiets katalog gjennom dokumentasjon av gjeldende regelverk for bibliografisk registrering og format og veiledninger i registrering av materiale i bibliotekene.

Tiltak

Oppdatere dokumentasjon og veiledninger og lage nye dokumenter ved behov. Oppdatering kan være retting av feil eller ajourføring med standard regelverk. Ofte vil én endring i regelverk ha konsekvenser for flere dokumenter i VFRK.

Følge opp endringer i regelverk og innspill til dokumenter i VFRK.

Ansvar: Alle.

Unit Wiki

Mål

Gi praktisk veiledning i Alma-funksjonalitet gjennom trinn-for-trinn-veiledninger, nyttige tips, FAQ og informasjon om aktualiteter i Release notes fra Ex Libris.

Tiltak

Lage trinn-for-trinn-veiledninger etter behov og oppdatere de eksisterende. Oppdatere FAQ og informasjon om aktualiteter i Release notes fra Ex Libris.

I forbindelse med ny Metadata Editor vil det blir nødvendig med en gjennomgang av alle veiledningene for å sjekke behov for oppdateringer.

Følge opp innspill fra medlemmer i konsortiet om wikien.

Ansvar: Alle.

Webinarer

Mål

Webinarer til opplæring og informasjon til brukerne om RM

Tiltak

Vi vil avholde webinarer som vi ser det er behov for. Vi vil også etterkomme ønsker fra brukerne om tema.

Aktuelle temaer:

- Relatert til Alma-funksjonalitet (Oppfølging av ny MDE, Holdings search, etc.)
- Relatert til katalogiseringspraksis, særlig RDA.
 - Registrering av autoriserte søkeinn ganger for verk og uttrykk.
 - Registrering av ulike materialtyper med utgangspunkt i eksemplene i Verktøykasse for RDA-katalogisering.
 - Eventuelt andre tema innen RDA.

BIBSYS-konferansen 2021

Bidra med innspill til UNIT om innhold i BIBSYS-konferansen 2021. Ønsket om bidrag fra arbeidsgruppene er ikke den samme som for tidligere konferanser i og med at hovedtyngden av bibliotekfaglig innhold ikke blir en del av konferansen, men blir tatt opp i webinarer.

BIBSYS-konsortiet – Saksdokument

Oppdatert: 12. februar 2021

Til: Styret for BIBSYS-konsortiet

Fra: Unit/Sekretariatet

BIB-2021/06 Nytt medlem i faggruppe for Resource Management

En av de nye kandidatene til Faggruppe for Resource Management trakk seg før tiltredelse. Ny utlysning ble sendt til biblioteklederne for flere forslag. Mandat for faggruppene for Alma finnes her [Mandat for faggrupper knyttet til Alma.pdf \(unit.no\)](#).

Fra 1.1.2021 har Faggruppe for Ressource Management følgende sammensetning:

Ketil Falck (2018-2022)	Universitetsbiblioteket i Bergen
Ane Grydland (2018-2022)	UiT Norges Arktiske Universitet
Frank Haugen (2018-2021)	Nasjonalbiblioteket
Johan A. S. Jørgensen (2018-2021)	Norges musikkhøgskole
Bente Røren (2018-2020)	MF vitenskapelig høgskole
Bjørge Vestli (2018-2020)	Kunsthøgskolen i Oslo
Stian Grimsrud Nicolaisen (2021-2023)	Høgskolen i Molde
Elisa Storchi (2021-2023)	UiO. Universitetsbiblioteket
Morten Soma (2018-2022)*	Høyskolen Kristiania

Morten Soma skifter jobb fra 1. februar 2021.

Vi har fått tre kandidater:

Elise Brinchmann Bjørnseth	Universitetet i Stavanger
Bendik Egner	NMBU – Norges miljø- og biovitenskapelige universitet. Universitetsbiblioteket
Kirsten Fausa Storvik	Universitetsbiblioteket i Bergen

Vi foreslår Kirsten Fausa Storvik som nytt medlem. Hun har et allsidig ansvar inne RM ved UBB, blant annet katalogisering av ulike materialtyper, mest bøker, men også musikktrykk, film, CD, LP. RDA er fortsatt nytt for alle i konsortiet og faggruppa jobber mye med å utvikle veiledninger. Det er derfor av betydning at de større institusjonene, som katalogiserer mest, er godt representert. Fordelingen av institusjoner er fortsatt godt ivaretatt i gruppa.

Vedtak:

Styret for BIBSYS-konsortiet ber om at den foreslåtte kandidaten tas opp i Faggruppe for Resource Management fra 01.03.21.

BIBSYS-konsortiet – Saksdokument

Oppdatert: 23. februar 2021

Til: Styret for BIBSYS-konsortiet

Fra: Unit/Sekretariatet

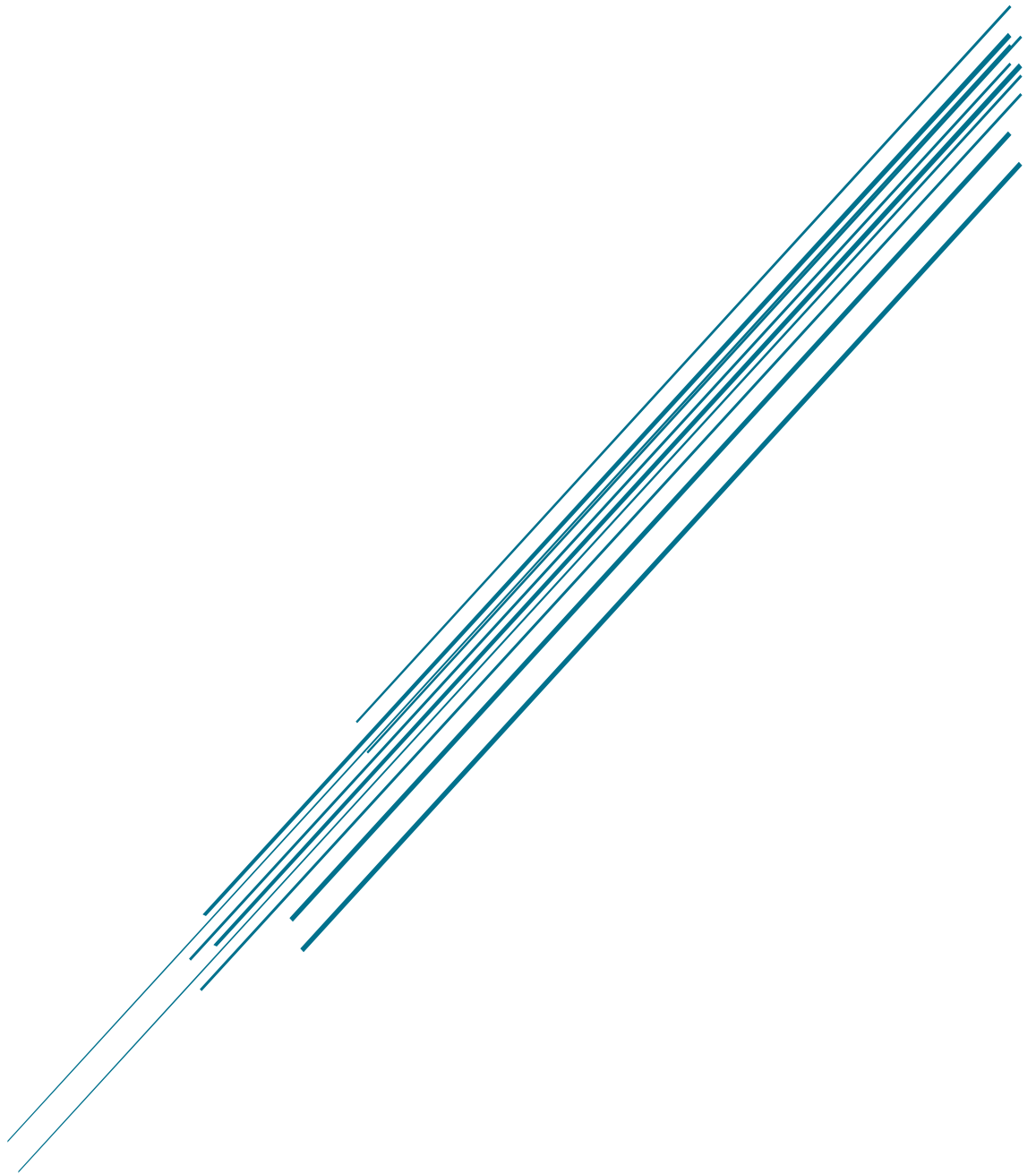
BIB-2021/07 Årsrapport for BIBSYS-konsortiet 2020

Vedlagt følger Årsrapport for BIBSYS-konsortiet 2020.

Vedtak:

Styret for BIBSYS-konsortiet tar årsrapporten for BIBSYS-konsortiet til orientering.

ÅRSRAPPORT FOR BIBSYS- KONSORTIET 2020

Innhold

1 Innledning	3
2 Konsortiet	3
3 Aktiviteter og resultater	4
3.1 Biblioteksystemet - Alma	4
3.2 Søkjetjenesten - Oria.....	7
3.3 Biblioteksystemer felles.....	8
4 Regnskap 2020	10

1 Innledning

Rapporten gir en oppsummering av alle tjenester med tilhørende aktiviteter og resultater som Unit i 2020 har levert til BIBSYS-konsortiet. Administrasjon og leveranser til BIBSYS-konsortiet er underlagt avdeling for forskningstjenester og seksjon for bibliotek tjenester.

2 Konsortiet

Ved utgangen av 2020 var 78 institusjoner deltakere i BIBSYS-konsortiet. Tre institusjoner gikk ut av konsortiet 1. januar, Arbeids og velferdsdirektoratet (NAV) og NORCE kom til, og Forsvarets høgskole fikk 3 nye avdelinger innlemmet.

Brukermedvirkningen er ivaretatt gjennom en rådgivende gruppe og fire arbeidsgrupper. Arbeidsgruppene har utarbeidet egne årsrapporter.

Rådgivende gruppe har blitt prolongert i påvente av innføring av ny styringsmodell og har hatt følgende sammensetning:

- Leder: Håvard Kolle Riis, Assisterende bibliotekdirektør, Universitetet i Oslo
- Nestleder: Hilde Høgås, seksjonsleder, Nasjonalbiblioteket
- Anita Bergsvenkerud, seniorbibliotekar BI
- Hilde Trygstad, leder av bibliotek, læringssenter og historisk arkiv, VID vitenskapelige høgskole
- Mona Magnussen, Seksjonssjef, UiT Norges arktiske universitet. Hun ble fra mai 2020 erstattet med Johanne Raade.
- Rune Brandshaug, biblioteksjef, Norges teknisk- naturvitenskapelige universitet
- Karin Cecilia Alexandra Rydving, seksjonssjef, Universitetet i Bergen

Fra desember 2020 var den nye styringsmodellen etablert og det ble opprettet et konsortiestyre for BIBSYS-konsortiet.

Medlemmene i konsortiestyret er oppnevnt for en periode på 3 år fra 1. desember 2020 frem til 31. desember 2023. Styret velger selv sin leder og Unit er styrets sekretariat. Styrets oppgaver fremkommer av retningslinjer for BIBSYS-konsortiet.

Medlemmer:

- Sølvi Karlsen (NTNU) Leder
- Hanne Graver (UiO)
- Mariann Løkse (UiT)
- Rune Sørtdal (UiS)
- Johan Jørgensen (Norges musikkhøgskole)
- Hanne Tvette (NIBIO)
- Gro Heidi Råmunddal (Vestre Viken)
- Hege Stensrud Høsøien (Nasjonalbiblioteket)

3 Aktiviteter og resultater

BIBSYS-konsortiet er et samarbeid om bibliotek tjenester for å få til gode og effektive fellesløsninger. Dette samarbeidet omfatter biblioteksystemet (Alma) og felles søketjeneste (Oria), i tillegg til konsortierelaterte aktiviteter.

Målet om at utvikling av det totale tjenestetilbudet som biblioteksystemet med tilleggs- og støttetjenester tilbyr skal gi økt merverdi for konsortiet videreføres i 2020. For å oppnå dette igangsettes prosesser for å etablere en tydelig retning for videreutvikling av tjenesten som helhet.

Korona har preget året, og 2. kvartal ble brukt til å imøtekomme konsortiets behov knyttet til at de måtte endre tjenestetilbudet. Unit har fått gode tilbakemeldinger på jobben som ble gjort og har fått tilbakemeldinger om at tiltakene var en støtte for institusjonene i den situasjonen vi da hadde.

Det er iverksatt flere tiltak knyttet til nye kommunikasjonsformer med konsortiet, som en følge av restriksjoner på reiser og at mange sitter på hjemmekontor.

Tjenesten har hatt en oppetid og responstid som er innenfor de definerte målsetningene. Det har ikke vært store utfordringer knyttet til driften av tjenestene, selv om de digitale tjenestene har fått en stress-test når bibliotekene stengte og studentene/ansatte jobbet hjemmefra.

I 2020 har vi hatt et særlig fokus på å kartlegge de tekniske løsningene og integrasjonene mot Alma som Unit har utviklet. I 2019 avdekket vi betydelig teknisk gjelde, og vi har jobbet med å få til en plan for å forbedre tjenestene og driftssituasjonen. Viktig i det arbeidet har det vært å etablere et treårig veikart for tjenestene, basert på faglige og enhetlige prioriteringer.

Brukerhåndtering og forbedringer av den var planlagt første kvartal 2020, dette arbeidet ble på grunn av korona utsatt til andre kvartal.

Seksjon for bibliotek tjenester jobber nok også mer helhetlig og koordinert som en følge av at vi internt har måtte jobbe på nye måter fra hjemmekontor. Det er jobbet mye med risikovurderinger og kontinuitetsplaner for å forebygge nedetid og sårbarhet i seksjonen.

3.1 Biblioteksystemet - Alma

Risikovurderinger

I oktober 2020 ble risikovurdering av biblioteksystemet revidert og grundig gjennomgått sammen med konsortiet. Dette resulterte i at flere risikoer ble avdekket. Totalt ble det identifisert 24 tiltak for å redusere risikoen. Disse er blitt planlagt inn etter prioritet og det ble utarbeidet en tiltaksplan for 2021 hvor 13 av disse tiltakene inngår. Tiltakene dekker flere områder, blant annet sikring av konsortiets katalogdata ved backup, håndtering av API-nøkler som er tildelt institusjoner i konsortiet og bedre overvåking av hvilke brukere som har roller i Alma.

Brukerhåndtering – Ny autentisering

Tjenestene BIM registreringsklient og BIBSYS-Feide har vært brukt til henholdsvis registrering og autentisering av brukere. Begge tjenestene krever lagring av personopplysninger i egne databaser. BIM-registreringen har ikke vært prioritert vedlikeholdt og har siden 2019 vært planlagt erstattet med innebygget funksjonalitet i Alma. I 2020 ble BIM-registrering og BIBSYS-Feide faset ut for majoriteten av institusjonene i konsortiet. Arbeidet fortsetter i 2021 og forventes avsluttet i løpet av første kvartal (inkludert sletting av personopplysninger).

Arbeidsgrupper og støttetjenester

For å sikre brukermedvirkning er arbeidet i faggruppene for Alma viktig. Faggruppene for Akkvisisjon, Fulfillment og Resource Management representerer konsortiet og bistår og rådfører Unit i saker som angår tjenesten. Gjennom 2020 har faggruppene vært viktige støttespillere i arbeidet med gjennomgang av månedlige Release Notes, testing av ny funksjonalitet, utarbeidelse av veiledninger og gjennomføring av webinar for å bidra til kompetanseheving i konsortiet.

Faggruppene var også viktige bidragsytere i prosessen med å stemme frem endringsforslag for Alma via den årlige NERS-avstemningen (New Enhancements Request System). I samarbeid med Unit gikk faggruppene gjennom endringsforslagene og ga en anbefaling til konsortiet med de sakene vi mente ga størst nytteverdi til konsortiet. Følgende tre saker fikk flest stemmer og er nå tatt inn i Ex Libris' utviklingsplan:

- Provide the ability to identify broken links to electronic and digital resources
- Resource sharing: updates to due dates of borrowing request loans to be reflected in resource sharing and fulfillment
- Improve Repository Search functionality with free text options for MARC tags and subfields in Advanced Search

Vi har mottatt, besvart og fulgt opp 1.853 saker fra konsortiet i 2020. Det er et stort og viktig arbeid som forutsetter at teamet er kompetent og interessert i å utforske og løse komplekse problemstillinger internt eller i dialog med Ex Libris.

Fjernlån

I 2020 har mye av arbeidet dreid seg om å lage anbefalinger/veiledninger til konsortiet rundt konfigurering av fjernlån for å oppnå forenkling, automatisering og presisjon i arbeidsflyten. Dette omfatter blant annet tilgang til artikler via fjernlån i konsortiet. Arbeidet er gjort i samarbeid med arbeidsgruppen for Fulfillment:

- Forbedringer rundt artikkelbestilling, særlig automatisk lokalisering av partnere i konsortiet som kan levere artikler
- Støtte til konsortiet for å stoppe uønskede fjernlånsbestillinger, dvs unngå bestillinger på materiale som er unntatt fjernlån
- Lagt til rette for at Biblioteksøk (Nasjonalbibliotekets bestillingsportal) kan få bedre presisjon på bestillinger som sendes fra folkebiblioteksektoren til konsortiet. Biblioteksøk jobber med løsning
- Det er gjort undersøkelser rundt RapidILL med tanke på å få inn støtte for artikkelfjernlån fra eksterne bibliotek. Lisensbetingelser rundt abonnement på e-tidsskrifter er her en brems som har hindret framgang

Innholdsinformasjon

I 2020 ble det gjennomført en ekstraordinær innlasting av innholdsinformasjon fra Nielsen Bookdata for å ta inn etterslepet etter overgangen til Alma. Ca 450.000 forsidebilder og ca 600.000 innholdsfortegnelser og beskrivelser ble lastet inn.

Det har blitt gjennomført en teknisk gjennomgang av tjenesten, og det er besluttet at tjenesten

skal skrives om da den ikke er tilfredsstillende med tanke på stabilitet og driftskvalitet på importløypene. Dette arbeidet vil starte tidlig i 2021.

Informasjonssikkerhet og personvern og håndtering av avvik

Det ble meldt 2 avvik til Units sikkerhetsteam i 2020. Ett avvik gjaldt tilgjengelighet i Oria og det andre konfidensialitet i Alma. I begge tilfeller ble avviket lukket påfølgende dag.

Samhandling

Bibliotek tjenester og LÅT (Lisensavtaler og åpen tilgang) har fortsatt samarbeidet for å gjøre lisensstermer for tidsskriftene og databasene LÅT framforhandler lettere tilgjengelig for sluttbrukerne, og for å effektivisere arbeidsprosessen for bibliotekarene. Vi oppnår dette ved å standardisere lisensbetingelsene og importere lisensavtaler fra LÅT inn i Biblioteksystemet Alma.

I 2020 fikk vi etablert et standard sett med lisensbetingelser, og også laget en pilotløsning for import til Biblioteksystemet der vi importerte de første 3 lisensene, av totalt ca 30 lisenser. Dette arbeidet videreføres i 2021. Forslag til tiltak er definert i det tre-årige veikartet for Forskningstjenester.

Lukking av teknisk gjeld

I 2020 ble det identifisert flere tjenester med så stor grad av teknisk gjeld at videre drift og utvikling ikke var tilrådelig før teknisk gjeld var inndeckt. Arbeidet med å kartlegge tjenesten og identifisere tiltak for å utbedre dem har vært viktig. I 2020 ble det å lage en plan og igangsette arbeidet med å inndecke teknisk gjeld relatert til håndtering av API-nøkler og kommunikasjon med Ex Libris sine API-er. Dette arbeidet videreføres i 2021, der vi har en prioritering av hvilke oppgaver det tas tak i. Se også treårig veikart for tjenestene.

Nasjonale tilpasninger

Forbedringsprosjektet, som ble etablert etter besøk fra Ex Libris til Unit og Nasjonalbiblioteket i november 2019, har sett nærmere på tjenestene knyttet til pliktavlevering, integrasjon mellom Alma og Automatlageret og digitalisering.

Etter at Nasjonalbiblioteket ble forespeilet et kostnadsoverslag på ny Pliktmodul, basert på forslag til restrukturering gitt av Ex Libris, ble det bestemt at eksisterende Pliktmodul skal beholdes uendret fram til overgang til digital pliktavlevering er realisert, sannsynligvis ved årsskiftet 2021/2022.

For integrasjonsløsningen mellom Alma og Automatlageret, har Ex Libris kommet Unit og Nasjonalbiblioteket i møte ved å tilby funksjoner som Unit tidligere har driftet. Unit har i den sammenheng bidratt med dokumentasjon som Ex Libris trenger. Basert på responsen fra Ex Libris, har Unit startet med å lage en framdriftsplan for forbedring og slanking av integrasjonsløsningen i løpet av 2021. Denne framdriftsplanen omfatter også tjenestene knyttet til digitalisering.

Forbedringsprosjektet har dessuten som siktemål å fjerne risiko knyttet til gammel kode, ved å fjerne svakheter rundt bruk av Alma-API-er, gammel unix-plattform, og risiko knyttet til gammel GUI-teknologi som er vanskelig å vedlikeholde.

Når det gjelder høsting av digitaliseringer fra Nasjonalbiblioteket inn i Alma/Oria, så har Unit i løpet av 2020 ryddet opp i det etterslepet som over tid hadde bygget seg opp på grunn av feil både hos Nasjonalbiblioteket og hos Unit.

Autoritetsdata

Unit har, sammen med Nasjonalbiblioteket, ansvar for realiseringen av deler av den nye bibliotekstrategien. Det er Nasjonalbiblioteket som driver prosessen. I 2020 har Unit deltatt på to arbeidsmøter sammen med aktører i sektoren knyttet til innspill etablering av en metadatabrønn for bibliografiske poster.

Et tiltak er at Nasjonalbiblioteket skal i samarbeid med Unit bidra til at Felles autoritetsregister blir implementert i de ulike biblioteksystemene i Norge, og utvides til å inkludere flere autoritetstyper. Bokbasen og Biblioteksentralen er koblet på autoritetsregisteret og har oppdatert registeret som en del av den nasjonale metadataleveransen i regi av Nasjonalbiblioteket.

Det har vært ønskelig å etablere autoritetsregistre for emneord på entitetsregisteret, samt begynne arbeidet med å flytte Felles autoritetsregister for person, korporasjon og konferanse over på den samme plattformen. Dette ble satt på vent i påvente av avklaringer om felles håndtering av autoriteter, blant annet med prosjektet Masterdatakilder for forskning og Nasjonalt vitenarkiv. Dette for å koble bibliotektenesters behov tettere på handlingsplanen og andre forskningstjenester. Prosjektet ble forsinket og leveransene ble begrenset. De nødvendige avklaringene og realiseringene vil bli videreført i et nytt prosjekt i 2021.

Nye deltakere

To helt nye deltagere ble innlemmet i BIBSYS-konsortiet, NORCE og NAV (Arbeids og velferdsdirektoratet). For disse to ble det ikke kjørt noen import. Forsvarets høgskole fikk tre nye avdelinger innlemmet, Sjøkrigsskolen, Krigsskolen og Luftkrigsskolen. Alle disse med import av respektive samlinger. Importoppdragene er krevende da importfilene vi mottar krever mye bearbeiding samt at importfunksjonen i Alma har sine mangler. Dette medfører at importene skaper dubletter, noe som skaper støy for bibliotekarer og brukere.

3.2 Søkjetjenesten - Oria

En hovedaktivitet i 2020 er overgangen til en ny sentral søkeindeks for elektroniske ressurser; Central Discovery Index (CDI), til erstatning for Primo Central Index (PCI). Nye relevante datakilder skal gjøres søkbare og tilgjengelige, eksempelvis lokal indeksering av DLR/BIRD. Tjenesten skal understøtte behovene i sektoren for fjernlån og bestilling av dokumenter.

Ambisjonen for 2020 er at felles søketjeneste skal levere relevante søk der 95 % av søkene målt over et kvartal har en responstid på under 2,5 sekunder, og at tjenesten skal være tilgjengelig minimum 99,5 % av tiden målt over et kvartal, med unntak av planlagt nedetid. Det skal gjennomføres en kartlegging av tilfredsstillende av krav om universell utforming. Dette skal om mulig ses i sammenheng med arbeid knyttet til universell utforming av tjenester i Unit totalt sett.

Overgangen til CDI ble gjennomført før sommeren. Arbeidsgruppen var involvert i testing i forkant. Fra et teknisk perspektiv gikk overgangen som planlagt. Det har imidlertid vist seg at CDI har hatt noen utfordringer, og det har vært eksempler på saker der man ikke har fått treff på de artiklene man forventet eller at artikler fremstår som tilgjengelige, men uten lenker fra lenketjeneren.

I løpet av høsten ble det gjennomført en kartlegging av konfigurasjonen for å avdekke eventuelle strukturelle feil, men det ble konkludert med at konfigurasjonen var korrekt. Dette innebærer at de feilsituasjonene man ser kommer som en følge av:

- Konfigurasjon av enkeltdatabaser/samlinger
- Logikk/funksjon i CDI
- Metadata

Det har vært en læringskurve knyttet til CDI og feilsøking har blitt vanskeligere da ikke all nødvendig informasjon og verktøy har vært tilgjengelig. Dette, sammen med forslag til forbedringer i logikk/funksjon i CDI, har blitt løftet til Ex Libris.

I forbindelse med den fysiske nedstengningen av bibliotekene i forbindelse med koronasituasjonen ble det gjennomført noen tiltak i Oria for å synliggjøre tilgjengelige elektroniske ressurser i egne søkeoppsett, hindre bestillinger på fysisk materiale og informasjon til sluttbrukere.

Ønske om/behov for å kunne høste metadata fra BIRD/DLR har blitt adressert til tjenesteansvarlige for de respektive tjenestene, men det har foreløpig ikke blitt utviklet støtte for dette i systemene.

Høsten 2020 ble det foretatt en ekstern evaluering av universell utforming for Oria. Tilstanden er i stort akseptabelt, men det er rom for justeringer. Enkelte tiltak ble igangsatt gjennom høsten og ytterligere tiltak vil bli gjennomført i 2021.

Det ble gjennomført en risikovurdering av Oria i 2019. Ingen kritiske risikoer som krever umiddelbare tiltak, ble identifisert. Risikovurderingen planlegges revidert i 2021.

Det har ikke vært kapasitet til å prioritere arbeidet med å utvide støtten for kopibestillinger fjernlånsfunksjonen i Oria.

Tjenesten har hatt en oppetid og responstid som er innenfor de definerte målsetningene.

3.3 Biblioteksystemer felles

Denne budsjettposten omfatter aktiviteter som går på tvers av tjenestene Alma og Oria og er knyttet til oppfølging av konsortiet, avtaler, kontrakt og leverandør.

Oppfølging av konsortiet

BIBSYS-konferansen ble gjennomført 9. til 11. mars i Trondheim med 350 deltakere. Tema var å: Informere - inspirere - og utfordre.

Bibliotekledermøtet ble gjennomført under BIBSYS-konferansen i Trondheim i mars 2020. Etter det har koronasituasjonen endret måten vi har jobbet med konsortiet på i 2020.

Fra i juni 2020 har vi gjennomført kvartalsvis digitale informasjonsmøter med konsortiet. Informasjonsmøtene har hatt god deltagelse (opp mot 350 deltakere) og vi opplever at vi har fått en god arena for å informere om det pågående arbeidet Unit utfører for konsortiet. Behovet for tilbakemeldinger er ikke løst, men vi håper at det at konsortiet møter oss mer regelmessig vil gjøre terskelen for å ta kontakt blir lavere.

Fra oktober 2020 er det også innført faglige Mini-webinarer. Unit jobber tett sammen med arbeidsgruppene om planlegging og gjennomføring av innholdet og programmet for webinarene. Tilbudet er godt mottatt. Det har vært 760 deltakere på 7 webinarer. Tilbudet videreføres i 2021.

Dato	Tema	Antall deltagere
14. oktober	Enklere fakturering i Alma med Excel	55
28. oktober	Bruk av rota i fjernlån	121
4. november	Praktisk bruk av rota i fjernlån	122
11. november	Heftemottak – predicted items	74
25. november	Konfigurering av «Ikke fjernlån»	104
2. desember	Jobbkjøring i Alma	104
9. desember	Ny Metadata editor	180

Oppfølging av kontrakt og leverandør

Det gjennomføres månedlige møter med Ex Libris. Tema er supportsaker, importsaker og tjenestekvalitet. Disse har en effekt på å få løst konkrete saker. På grunn av at den årlige IGELU-konferansen ble gjennomført digital pga Korona ble det ikke gjennomført et fysisk møte med Ex Libris ledelse. Dette vil bli søkt reetablert i 2021. Det gjennomføres kvartalsvise møter med leder for europeisk support for å se trender og leveranse i et større perspektiv.

Rådgivende gruppe og Styret for BIBSYS-konsortiet

Vi har opprettholdt godt samarbeid med Rådgivende gruppe, som har bidratt med råd og gode diskusjoner i fire møter.

Det nye styret for BIBSYS-konsortiet har hatt et møte i desember 2020.

Faggruppene

Faggruppene er viktig for den operasjonelle, faglige brukermedvirkningen inn mot systemene og i samspillet mellom Unit og institusjonene. Det har blitt gjennomført møter i faggruppene for Resource Management, Aquisition, Fulfillment og Oria.

Komitearbeid

Unit er medlem av flere komiteer og grupper. Dette inkluderer Den norske katalogkomite', Norsk komite for emnedata. og Systemleverandørgruppen. Av internasjonalt samarbeid er Unit deltagende i Nordic Network Group (NNG) og initiativ knyttet til ISNI. Unit er også medlem i

IGeLU Steering Committee og deltar i fokusgrupper for GDPR Alma Suite og Leganto UX, samt er delaktig i det årlige møtet for IGeLU international User Groups (INUG).

4 Regnskap 2020

Årsregnskapet pr. 31. desember 2020 for BIBSYS-konsortiet er gjengitt nedenfor.

BIBSYS-konsortiet	2020 Total		
	alle tall i 1000 kr		
	Revidert budsjett	Regnskap	Avvik
Overføring fra 2019	656	349	307
Overføring fra deltakerinstitusjoner	39 352	39 283	69
Sum overføringer	40 008	39 632	376
Lønn inkl overhead	19 942	15 758	4 184
Driftskjøp inkl reiser	19 409	19 398	11
Sum forbruk	39 351	35 156	4 195
Mer (-)/mindre (+) forbruk	657	4 476	-3 254

Kommentarer

I 2020 har vi et stort underforbruk. Vi har identifisert følgende årsaker til underforbruket:

1. Vakante stillinger. Det ble i 2020 gjennomført tre rekrutteringsprosesser. Stillingene som nå er besatt er seksjonssjef og to tjenestespesialister. Seksjonssjefstillingen ble besatt 1. desember 2020. Tjenestespesialistene starter på nyåret 2021. Det jobbes med en løsning for å fylle rollen som tjenestenansvarlig for Alma med intern omfordeling av oppgaver fra 2021.
2. Langtidssykemeldinger i seksjonen. Sykefraværet følges tett opp i samspill med den ansatte, HR i Unit og bedriftshelsetjenesten.
3. Kapasitetsutfordringer i avdeling for IT-utvikling som har medført at vi ikke har fått tilgang til de antall vedlikeholds- og utviklingsressurser vi har budsjettet med. Det er en utfordringer vi har løftet i 2020, og som vi håper vil bli bedre i 2021.
4. Korona. Vi har på lik linje med andre virksomheter har reist mye mindre. Det planlagte tiltaket med å se på behovet for framtidige bibliotektenester ble ikke igangsatt. Underforbruket framgår ikke av regnskapet grunnet at det av regnskapstekniske årsaker er bokført en del lønnskostnader på driftskjøp i 2020.

BIBSYS-konsortiet – Saksdokument

Oppdatert: 12. februar 2021

Til: Styret for BIBSYS-konsortiet

Fra: Unit/Sekretariatet

BIB-2021/08 Budsjet og planer 2021

Budsjett og regnskap

Bibliotekseksjonen har for første gang et felles budsjett og virksomhetsplan på tvers av tjenestene Alma og Oria, og for oppfølging av konsortiet, avtaler, kontrakt og leverandør. Vi har organisert seksjonen med ulike roller og team, som samlet skal sikre at vi jobber helhetlig og langsiktig.

Det betyr at vi har en felles prioritering av oppgaver og bruk av kompetanse i seksjonen, noe vi tror er en styrke i å håndtere utviklingsoppgaver, daglig drift og eventuelle beredskapssituasjoner.

2020 Årsregnskap

Årsregnskapet pr. 31. desember 2020 for BIBSYS-konsortiet er gjengitt nedenfor.

BIBSYS-konsortiet	2020 Total		
	Revidert budsjett	Regnskap	Avvik
Overføring fra 2019	656	349	307
Overføring fra deltakerinstitusjoner	39 352	39 283	69
Sum overføringer	40 008	39 632	376
Lønn inkl overhead	19 942	15 758	4 184
Driftskjøp inkl reiser	19 409	19 398	11
Sum forbruk	39 351	35 156	4 195
Mer (-)/mindre (+) forbruk	657	4 476	-3 254

Kommentarer

I 2020 har vi et stort underforbruk. Vi har identifisert følgende årsaker til underforbruket:

1. Vakante stillinger. Det ble i 2020 gjennomført tre rekrutteringsprosesser. Stillingene som nå er besatt er seksjonssjef og to tjenestespesialister. Seksjonssjefstillingen ble besatt 1. desember 2020. Tjenestespesialistene starter på nyåret 2021. Det jobbes med en løsning for å fylle rollen som tjenestenansvarlig for Alma med intern omfordeling av oppgaver fra 2021.
2. Langtidssykemeldinger i seksjonen. Sykefraværet følges tett opp i samspill med den ansatte, HR i Unit og bedriftshelsetjenesten.
3. Kapasitetsutfordringer i avdeling for IT-utvikling som har medført at vi ikke har fått tilgang til de antall vedlikeholds- og utviklingsressurser vi har budsjettert med. Det er en utfordringer vi har løftet i 2020, og som vi håper vil bli bedre i 2021.
4. Korona. Vi har på lik linje med andre virksomheter reist mye mindre. Det planlagte tiltaket med å se på behovet for framtidige bibliotektenester ble ikke igangsatt.

Underforbruket framgår ikke av regnskapet grunnet at det av regnskapstekniske årsaker er bokført en del lønnskostnader på driftskjøp i 2020.

Budsjett 2021

Utkast til budsjett ble presentert i møtet for styret for BIBSYS-konsortiet i desember. Det er justert på bakgrunn av endelig årsregnskap for 2020. Budsjettet inngår som en del av totalbudsjettet til Unit og er vedtatt av Unit ledergruppe.

BIBSYS-konsortiet	2021 Total	alle tall i 1000 kr
Budsjett		
Overføring fra 2020		4 476
Overføring fra deltakerinstitusjoner		40 536
Sum overføringer		45 012
Lønn inkl overhead		21 065
Driftskjøp inkl reiser		21 468
Udisponert		479
Overføring til 2022		2 000
Sum forbruk		45 012
Mer (-)/mindre (+) forbruk		0

Slik situasjonen er nå ønsker vi å ha 479 000 kroner stående udisponert. Vi har de to første månedene av 2021 fått to nye medarbeidere. Før vi vurderer nyansettelser ønsker vi å se hvordan samspillet i seksjonen blir nå med tanke på kompetanseområder opp mot framtidige behov.

Virksomhetsplan 2021

Vi deler aktiviteten vår inn i fire deler.

- Treårig veikart for tjenestene
- Strategiske tiltak
- Støttetjenester
- Dialog med leverandør og konsortiet

Treårig veikart

Det treårige veikartet for forskningstjenester vil være styrende for mye av aktiviteten knyttet til drift, vedlikehold og innhenting av teknisk gjeld. Det er avgjørende å bidra til å utvikle en kultur i Unit for å se tjenester i en livsløpsyklus, der det å ivareta nødvendig drift, vedlikehold, feilretting og utvikling samlet er sentralt.

Veikartet er primært rettet inn mot utvikling og drift og dekker således ikke de andre aktivitetene i seksjonen.

	2021	2022	2023	Mål/hensikt
Bibliotek system	Oppstart anskaffelsesprosess biblioteksystem	Fortsette anskaffelsesprosess biblioteksystem	Fortsette anskaffelsesprosess biblioteksystem	Ha gjort kvalifisert valg av biblioteksystem for tiden etter 2023
	Python Alfaversjon av Samkjøring Edvarda - Alma lisensavtaler	Produksjonsversjon av Samkjøring Edvarda - Alma lisensavtaler		Automatisk oppdatering av lisenser med lisensbetingelser fra LÅT til Biblioteksystemet
	Ny eller forbedret integrasjon med BaseBibliotek	Ny eller forbedret integrasjon med BaseBibliotek		Felles autentiseringsløsning for BaseBibliotek, Oria og Biblioteksøk for folkebibliotekene. Enklere provisjoneringsløsning
	Ny løsning for brukerprovisjonering. Kartlegging / forprosjekt	Ny løsning for brukerprovisjonering, leveranse		En strømlinjeformet løsning for brukerprovisjonering fra FS til Alma. Forbedret driftssituasjon. Redusert brukerstøttebehov
	Teknisk gjeld (Innholdsinfo, Institusjonsregister)	Teknisk gjeld	Se Kontinuerlig drift og vedlikehold tilleggstjenester nedenfor	Lukke teknisk gjeld
	Oppfølging av Universell utforming og oppfyllelse av WCAG 2.1 og nytt EU direktiv i Oria.	Revisjon av oppfyllelse av WCAG 2.1/webdirektiv og Oria.		Best mulig tjeneste for alle. Tilfredstille norsk lovgivning.
	Skrive om Oria tilpasninger til Angular (fra AngularJS)	Skrive om Oria tilpasninger til Angular (fra AngularJS)		Videreføre lokale tilpasninger.
	Kontinuerlig drift og vedlikehold av tilleggstjenester ovenfor	Kontinuerlig drift og vedlikehold	Kontinuerlig drift og vedlikehold	Ha stabile og oppdaterte tjenester

	2021	2022	2023	Mål/hensikt
Autoritetsdata	Flytte autoritetsregister for person på ny plattform (entitetsregisteret)	Flytte autoritetsregister for person på ny plattform (entitetsregisteret)		Autoritetsregisteret for person på ny plattform. Stenge ned eksisterende BARE applikasjon.
	Realisere emneord (Humord) på entitetsregisteret, + eventuelt begynne på andre emneordssystemer	Realisere andre emneordssystemer på entitetsregisteret		Emneord på en ny plattform.

Det vil i 2021 bli startet et arbeid med prosessen mot en ny anskaffelse fram mot 2026. Dette arbeidet er finansiert innenfor budsjetttrammen.

Autoritetsdata har store avhengigheter til andre prosjekter i Unit, så her har seksjon for bibliotek tjenester liten kontroll over framdriftene. Vi har sikret deltagelse i de pågående prosjektene og vil fremme konsortiets og Nasjonalbibliotekets interesser i dette arbeidet.

Strategiske tiltak

Dette er tiltak vi av ulike årsaker har valgt å løfte fram for å påvirke tjenestene i en retning og som skal bidra til effektivisering internt i konsortiet eller som vil gi sluttbrukerne bedre produkter. Noen av tiltakene henger sammen med veikartet.

- Fjernlån og artikkelbestilling
- E-ressurser og lisenser: Samkjøring Edvarda - Alma lisensavtaler
- Risikovurdering og oppfølging av prioriterte tiltak
- Brukerprovisjonering og autentisering
- Berikende metadata

Fjernlån og artikkelbestilling

Dette er et område vi vet er viktig for konsortiet og som ble aktualisert av korona. Unit har

derfor planer for å forbedre artikkelbestillingen ytterligere i 2021. Vi er også i en prosess med å utforske flere muligheter, herunder RapidILL. Utfordringer vi vet vil komme er muligheter for digital levering av artikkelkopier til sluttbruker, og eventuelle begrensninger lisenser, Kopinor og Åndsverksloven setter for dette.

Enklere tilgang til e-ressurser

Et konkret prosjekt er å se på muligheten for å gjøre Units konsortieavtaler lettere tilgjengelig. I samarbeid med Seksjon for lisensavtaler og åpen tilgang (LÅT), jobber vi for mer automatisk overføring av lisenser fra Edvarda til Alma og for å forbedre gjenfinning av konsortieavtaler i Alma CZ ved å registrere Collection ID fra Alma i Edvarda.

Risikovurdering og videre arbeid i 2021

I 2020 har vi gjort en risikovurdering av Alma med deltakere fra konsortiet. Arbeidet med ny autentiseringsløsning er igangsatt og det er etablert en tiltaksplan for 2021-2022, med 13 planlagte tiltak for å redusere risiko.

I 2021 skal vi videreføre dette arbeidet og revidere databehandleravtaler og tjenestebeskrivelser, revidere flere risikovurderinger, blant annet brukerhåndtering, implementere tiltak i tiltaksplan og gjennomføre en risikovurdering av Oria og Leganto.

Berikende metadata

Berikende metadata går ut på ulike prosjekter for å forbedre datakvalitet og dataflyt i katalogen, samt legge til rette for og koble/vedlikeholde relaterte metadata til katalogene i den hensikt å gi bedre tjenester til sluttbruker. Noen av prosjektene som inngår er:

- Løpende importere – Import fra Biblioteksentralen og import av metadata for pliktavlevert materiale
- Innholdsinformasjon- Import og visning av omslagsbilder, innholdsfortegnelser og beskrivelser
- Uttesting av katalogisering gjennom RDA/BIBFRAME i regi av Universitetet i Oslo (mulig prosjekt).
- Bedre informasjonsflyt i forskning, videreføring av prosjektet Masterdatakilder. Autoritetsregisteret for person, korporasjon og konferanse (Felles autoritetsregister) skal gjøres tilgjengelig som en masterdatakilde i sektoren.
- Emneord - Løsning for opprettelse og vedlikehold av ulike emneordssystem. Vil bli realisert på den samme plattformen som velges for Felles autoritetsregister. Sannsynlig realisering tidligst i 2022. Forberedende avklaringer kan gjøres i 2021.
- Unit er også involvert i realiseringen av deler av Nasjonal bibliotekstrategi knyttet til infrastruktur og metadata. Dette arbeidet ledes av Nasjonalbiblioteket.

I tillegg til prosjektene over vil det gjennom året gjennomføres større og mindre ryddinger og forbedringer i datakvaliteten i de bibliografiske postene.

Støttetjenester

Aktive støttetjenester med tett dialog med konsortiet

BIBSYS-konferansen 2021 gjennomføres som en digital konferanse i mars. Det samme vil vi gjøre med bibliotekledermøtet som vi planlegger i mars.

Unit viderefører ordningen med kvartalsvis digitale informasjonsmøter med konsortiet, da vi opplever at det er en god arena for å informere om det pågående arbeidet Unit utfører for konsortiet. Vi håper at vi får løst utfordringene med å gi oss tilbakemeldinger, men at de regelmessige møtene gjør terskelen for å ta kontakt lavere.

De faglige mini-webinarene, der Unit jobber tett sammen med faggruppene om planlegging og gjennomføring av innholdet og programmet, videreføres.

Brukerstøtte er fortsatt en høyt prioritert oppgave, men vi ser hele tiden på måter for å jobbe mer proaktivt mot konsortiets medlemmer for å redusere antall brukerstøttesaker gjennom aktiv formidling av kurs, seminarer, veiledninger, samt gjennom aktiv informasjonsdeling på tvers i konsortiet.

Dialog med leverandør og konsortiet

Oppfølging av kontrakt og leverandør

Det gjennomføres månedlige møter med Ex Libris. Tema er supportsaker, importsaker og tjenestekvalitet. Disse har en effekt på å få løst konkrete saker. På grunn av at den årlige IGeLU-konferansen ble gjennomført digitalt, ble det ikke gjennomført et fysisk møte med Ex Libris ledelse. Dette vil bli søkt reetablert i 2021. Det gjennomføres kvartalsvise møter med leder for europeisk support for å se trender og leveranse i et større perspektiv.

Styret for BIBSYS-konsortiet

Det planlegges fire møter i styret for BIBSYS-konsortiet i 2021. Det vil bli etablert tett kontakt med leder for styret for at møtene skal møte de behovene som styret har for dialog og diskusjoner.

Faggruppene

Faggruppene er viktig for den operasjonelle, faglige brukermedvirkningen inn mot systemene og i samspillet mellom Unit og institusjonene. Samarbeidet med faggruppene vil bli videreført i 2021.

Komitearbeid

Unit er medlem av flere komiteer og grupper. Dette inkluderer Den norske katalogkomite', Norsk komite for emnedata og Systemleverandørgruppen. Av internasjonalt samarbeid er Unit deltagende i Nordic Network Group (NNG) og initiativ knyttet til ISNI. Unit er også medlem i IGeLU Steering Committee og deltar i fokusgrupper for GDPR og Alma Suite, samt er delaktig i det årlige møtet for IGeLU international User Groups (INUG). Dette videreføres i 2021.

Forslag til vedtak

Styret for BIBSYS-konsortiet tar saken til orientering

BIBSYS-konsortiet – Saksdokument

Oppdatert: 12. februar 2021

Til: Styret for BIBSYS-konsortiet

Fra: Unit/Sekretariatet

BIB-2021/09 Veien videre - plattform for bibliotek tjenester

Bakgrunn

I 2013 inngikk BIBSYS, nå Unit, avtale om bruk av biblioteksystemet Alma og søkesystemet Primo på vegne av BIBSYS-konsortiet til erstatning for egenutviklede systemer. Fra og med november 2015 var alle institusjoner implementert på de nye systemene. Anskaffelsen var styrt av NTNU innkjøp da BIBSYS organisatorisk var tilknyttet NTNU. Praksis ved NTNU var at man begrenset varighet på anskaffelsene til maksimalt 8 år. Dette er en lokal praksis og varighet er ikke begrenset i lov om offentlige anskaffelser.

I sak *RG-2019/46¹ Prolongering av avtalen med Ex Libris*, ble det gjort rede for status på avtalen med Ex Libris. Rådgivende gruppe tilrådet at dagens avtale med Ex Libris for Alma/Primo ble forlenget med to år gitt at et kontraktstillegg inkluderes i tråd med vilkårene som redegjort for i saksdokumentet.

Den 27. januar 2020 underskrev Unit, ved Frode Arntsen, en avtale med Ex Libris. Avtalens varighet er beskrevet som følger:

The Agreement including the Addendum shall be extended for a term of two (2) years (01.01.2022-31.12.2023), and shall thereafter be automatically renewed for one term of further two (2) years (01.01.2024-31.12.2025)

Avtalen gir anledning til å avslutte leveransen før de siste to årene, noe som må formidles senest 6 mnd før iverksettelse, dvs senest 30 juni 2023.

Tilbudet inkluderte også en utvidelse av antall tilgjengelige testinstanser (sandboxer) av Alma.

Vurdering

Unit ønsker å levere en best mulig tjeneste til bibliotekene og ønsker å drøfte med styret for konsortiet hvordan vi i samarbeid kan få en god prosess slik at vi oppnår dette. Unit opplever at det er ønske om en langsiktighet i forhold til valgt leverandør for biblioteksystem. Det oppleves også at det i det store og hele er en rimelig grad av tilfredshet med dagens løsning. Det vil dog være hensiktsmessig å gjennomføre en kartlegging/ undersøkelse av tilfredshet og forbedringspunkter inn mot en fremtidig prosess som på et tidspunkt må gjennomføres av juridiske hensyn knyttet til lov om offentlige anskaffelser.

En fremtidig prosess må som et minimum ta utgangspunkt i brukernes behov og tilfredshet med dagens tjeneste og brukerinstitutionenes fremtidige behov knyttet til bibliotekfunksjon og tilhørende systembehov. Dette inkluderer vel også en formening om hvilke omgivelser en skal levere bibliotek tjenester i forbi 2025 og ikke minst hvordan markedet ser ut og hvilke muligheter som finnes der.

¹ <https://hdl.handle.net/11250/2653642>,

Gjennom en brukertilfredshetsundersøkelse i 2021, håper vi å kunne belyse nye behov knyttet til denne typen tjenester noe som vil kunne påvirke hva som oppfattes som alternative løsninger. Brukertilfredshetsundersøkelsen kan brukes som utgangspunkt for en kartlegging av markedet i starten av 2022.

Ex Libris, Unit og Nasjonalbiblioteket (NB) har et pågående arbeid for å avklare hvordan NBs spesifikke behov kan løses på en tilfredsstillende måte. De løsningene Unit har utviklet som et supplement til Alma ble laget som en midlertidig løsning. De er nå utdatert og har teknisk gjeld. Ex Libris, NB og Unit er i gang med en større prosess der vi ser på videreutvikling av tjenesten for å balansere det Unit skal levere, og om det er mulig å få til lettere tjenester gjennom tettere integrasjoner og bedre utnyttelse av Alma som også har gjennomgått store endringer fra BIBSYS-konsortiet tok løsningen i bruk. For å kunne løse dette på en god måte er vi avhengig av langsiktighet med tanke på leverandør.

Det er Unit sin oppfatning at styret raskt må avklare om det er i konsortiets interesse å beholde dagens avtale lengst mulig. Dette innebærer i så fall at vi kan bruke tiden fremover godt og har i underkant av tre år før vi må starte ny konkret prosess. Dersom det ønskes å avslutte dagens avtale etter 2023 må vi snarest starte prosessen med veien videre.

Oppsummering

Sett i lys av at Biblioteksystemkonsortiet pr utløpet av 2021 har hatt Alma i drift i 6 år, kombinert med hva vi opplever som en rimelig tilfredshet med leverandør og tjeneste, anses det at konsortiet vil være best tjent med at Unit utløser opsjonen om en to-års forlengelse på vilkår som vist i dette saksfremlegget med en total varighet på avtalen ut 2025. Unit ønsker å levere et system konsortiet er tilfreds med, og et systembytte er ikke et ønske i seg selv.

Unit ønsker å bruke tiden fram til dagens avtale går ut i 2025 på å undersøke hva framtidens biblioteksystemer vil være. I 2020 opplevde vi nedstenging av biblioteker og en stresstest av de digitale tjenestene. Hvordan påvirker disse erfaringene forventningene til bibliotek? Hvordan vil trender og politiske føringer som åpen forskning påvirke framtidige behov? Kanskje er det mulig å bruke tid på ulike scenarier som grunnlag for prosessen mot en ny anskaffelse?

En brukertilfredshetsundersøkelse kan avdekke om konsortiet er fornøyd med leverandøren og tjenesten. Det er også avgjørende å få inn sluttbrukerne sine opplevelser av systemet, for å få gode framtidsrettede brukervennlige tjenester. Behovene til bibliotek og sluttbrukere kan ha endret seg siden forrige anskaffelse.

Brukertilfredshetsundersøkelsen kan brukes som utgangspunkt for å presentere ulike scenarier og en kartlegging av markedet i starten av 2022.

Forslag til vedtak

Styret gir sin tilslutning til at det gjennomføres en brukertilfredshetsundersøkelse som beskrevet. Resultatet av undersøkelsen legges til grunn for videre kartlegging av markedet i 2022 med tanke på en god prosess fram mot 2026.